

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

від 05 листопада 2014 р.

№ 705

м.Київ

Про здійснення операцій з
використанням електронних
платіжних засобів

Відповідно до статей 7 та 40 Закону України “Про Національний банк України”, статей 13 та 14 Закону України “Про платіжні системи та переказ коштів в Україні”, з метою вдосконалення порядку емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням (далі – Положення), що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

постанову Правління Національного банку України від 30 квітня 2010 року № 223 “Про здійснення операцій з використанням спеціальних платіжних засобів”, зареєстровану в Міністерстві юстиції України 06 липня 2010 року за № 474/17769;

пункт 4 постанови Правління Національного банку України від 04 листопада 2010 року № 481 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань регулювання випуску та обігу електронних грошей”, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 24 грудня 2010 року за № 1336/18631.

3. Платіжним організаціям, банкам – учасникам платіжних систем, які здійснюють емісію та еквайринг електронних платіжних засобів, протягом трьох місяців із дня набрання чинності цією постановою привести свою діяльність у відповідність до вимог Положення.

Банкам – учасникам платіжних систем, які користуються послугами процесингових установ-нерезидентів, протягом шести місяців із дня набрання чинності цією постановою привести свою діяльність у відповідність до вимог пункту 8 розділу VIII Положення.

4. Департаменту платіжних систем та розрахунків (Кравець В. М.) довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України для використання в роботі, а банкам – до відома їх клієнтів.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

6. Контроль за виконанням цієї постанови залишаю за собою.

Голова

В. О. Гонтарева

Інд. 25-3

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
05 листопада 2014 року № 705

Положення
про порядок емісії електронних платіжних засобів і
здійснення операцій з їх використанням

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблене згідно із Законами України “Про Національний банк України”, “Про банки і банківську діяльність”, “Про платіжні системи та переказ коштів в Україні”, іншими нормативно-правовими актами України, у тому числі нормативно-правовими актами Національного банку України (далі – Національний банк).

2. Це Положення встановлює загальні вимоги Національного банку до емісії банками-резидентами, філіями іноземних банків (далі – банки) електронних платіжних засобів і визначає порядок здійснення операцій з їх використанням.

3. Вимоги цього Положення поширюються на платіжні організації, учасників платіжних систем, які є суб’єктами відносин, що виникають під час здійснення операцій, ініційованих із використанням електронних платіжних засобів цих платіжних систем та їх користувачів.

Вимоги цього Положення не поширюються на суб’єктів господарювання, що здійснюють випуск телефонних, транспортних, паливних, дисконтних карток та інших засобів, які не належать до платіжних і призначені для фіксування в електронному вигляді заборгованості емітента перед користувачем цих засобів за попередньо оплаченими товарами (послугами), та на операції, що здійснюються з їх використанням.

4. Терміни в цьому Положенні вживаються в такому значенні:

1) авторизація – процедура отримання дозволу на проведення операції з використанням електронного платіжного засобу;

2) імпринтер – пристрій, призначений для перенесення рельєфних реквізитів платіжної картки на сліп для формування документа за операцією із застосуванням електронних платіжних засобів;

3) код авторизації – набір цифр або букв і цифр, який формується і надається емітентом або юридичною особою – учасником платіжної системи, яка діє за його дорученням, за результатами авторизації;

4) мобільні платежі – платіжні операції, що здійснюються користувачами з використанням мобільних платіжних інструментів;

5) персональний ідентифікаційний номер (далі – ПІН) – набір цифр або букв і цифр, відомий лише користувачу електронного платіжного засобу і потрібний для його ідентифікації та автентифікації під час здійснення операцій із використанням електронного платіжного засобу;

6) платіжна операція – дія, ініційована користувачем електронного платіжного засобу, з унесення або зняття готівки з рахунку, здійснення розрахунків у безготівковій формі з використанням цього електронного платіжного засобу та/або його реквізитів за банківськими рахунками;

7) платіжна послуга – діяльність щодо забезпечення виконання платіжних операцій з використанням електронного платіжного засобу, яка здійснюється постачальниками платіжних послуг;

8) платіжна схема – умови, згідно з якими проводиться облік операцій за електронними платіжними засобами користувача та здійснюються розрахунки за цими операціями;

9) платіжний додаток – програмний засіб, розміщений в апаратно-програмному середовищі електронного платіжного засобу, за допомогою якого здійснюються платіжні та інші операції, передбачені договором;

10) постачальник платіжних послуг – емітент або еквайр, який надає платіжну послугу користувачу;

11) система електронної торгівлі (комерції) – сукупність правил, процедур і програмно-технічних засобів, використання яких дає змогу користувачу здійснити віддалений доступ до преїскурантів торговців, подати замовлення на поставку та оплату замовлених товарів (послуг);

12) сліп – паперовий документ, який підтверджує здійснення операції з використанням платіжної картки і містить набір даних щодо цієї операції та реквізити платіжної картки;

13) стоп-список – перелік електронних платіжних засобів, складений за певними їх реквізитами, за якими зупинено проведення операцій. Залежно від

правил платіжної системи стоп-список може бути електронним та/або паперовим.

Інші терміни, які вживаються в цьому Положенні, застосовуються в значеннях, визначених Законом України “Про платіжні системи та переказ коштів в Україні”, іншими законами та нормативно-правовими актами Національного банку.

5. На території України застосовуються електронні платіжні засоби, емітовані учасниками внутрішньодержавних і міжнародних платіжних систем (резидентами та нерезидентами).

6. Банк для здійснення емісії та еквайрингу електронних платіжних засобів, призначених для використання в Україні та за її межами, має право створювати внутрішньодержавні та міжнародні платіжні системи або укладати договори з платіжними організаціями платіжних систем про членство або про участь у цих системах.

7. Банк має право здійснювати емісію електронних платіжних засобів та/або еквайринг на підставі внутрішньобанківських правил, розроблених відповідно до законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку і правил платіжних систем. Внутрішньобанківські правила затверджує орган управління банку, уповноважений на це згідно зі статутом.

8. Внутрішньобанківські правила залежно від особливостей діяльності банку повинні містити:

- 1) порядок діяльності банку, пов'язаний з емісією електронних платіжних засобів та/або еквайрингом;
- 2) порядок здійснення платіжних операцій, нарахування комісійної винагороди та процентів за користування емітентом коштами користувача;
- 3) порядок установлення курсу купівлі-продажу, обміну іноземної валюти під час здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів;
- 4) опис документообігу і технології оброблення інформації за операціями, що здійснюються з використанням електронних платіжних засобів;
- 5) систему управління ризиками під час здійснення платіжних операцій з використанням електронних платіжних засобів, включаючи порядок оцінки кредитного, операційного ризику, оцінки ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансування тероризму та порядок урегулювання неплатоспроможності й інших випадків невиконання банком своїх зобов'язань;

6) порядок діяльності банку під час здійснення розрахунків за операціями, що проводяться з використанням електронних платіжних засобів;

7) порядок забезпечення банком захисту інформації та вжиття інших заходів безпеки під час здійснення користувачами операцій з використанням електронного платіжного засобу, відповідальність за їх порушення;

8) порядок подання користувачем повідомлення та/або заяви про втрату електронного платіжного засобу та/або платіжних операцій, які не виконувалися користувачем, і внесення електронного платіжного засобу до стоп-списку та його вилучення;

9) порядок погашення в національній валюті від'ємного залишку за рахунком користувача, який виник під час здійснення платіжних операцій з використанням електронних платіжних засобів;

10) перелік можливих нештатних ситуацій, що можуть виникати під час здійснення користувачем операцій з використанням електронних платіжних засобів, процедури інформування користувача про такі операції та порядок їх завершення;

11) інші процедури, які регулюють здійснення платіжних операцій з використанням електронних платіжних засобів.

9. Банк зобов'язаний ідентифікувати клієнтів, які відкривають рахунки в банку, і користувачів електронних платіжних засобів, які здійснюють операції з їх використанням за цими рахунками, відповідно до порядку, встановленого законодавством України, що регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

10. Платіжні організації зобов'язані забезпечувати однаковий доступ до платіжних систем, у яких використовуються електронні платіжні засоби, постачальникам платіжних послуг і юридичним особам, що надають технічні й технологічні послуги, якщо їх діяльність відповідає законодавству України, задовольняє вимоги платіжної організації щодо участі в платіжній системі та вони відповідно до правил платіжної системи були сертифіковані платіжною організацією на надання певних послуг.

Вимоги платіжної організації щодо участі в платіжній системі та правила платіжної системи мають відповідати законодавству України та не повинні містити дискримінаційних організаційних, фінансових та технічних обмежень.

11. Банки, які здійснюють свою діяльність на території України, мають право на свій розсуд укласти договори з платіжними організаціями платіжних систем та/або отримувати ліцензію/дозвіл на діяльність з емісії електронних

платіжних засобів та еквайрингу чи на діяльність виключно з емісії або еквайрингу.

Правила платіжних систем, умови договорів між банками та платіжними організаціями платіжних систем про членство та/або участь у платіжній системі не повинні містити обмежень прав банків здійснювати діяльність виключно з емісії або еквайрингу електронних платіжних засобів, а також дискримінаційних організаційних, фінансових, технічних обмежень щодо здійснення еквайрингу.

12. Банки, які уклали договори з платіжними організаціями платіжних систем, зобов'язані надавати користувачам незалежно від їх місцезнаходження/місця проживання однаковий доступ до отримання послуг банку з переказу та отримання інформаційних послуг із використанням електронних платіжних засобів, забезпечивши таку можливість у всіх відокремлених підрозділах банку, у яких здійснюється обслуговування рахунків користувачів.

II. Емісія електронних платіжних засобів

1. Емісія електронних платіжних засобів у межах України проводиться виключно банками, що уклали договір з платіжною організацією платіжної системи та отримали її дозвіл на виконання цих операцій (крім банків, які здійснюють емісію електронних платіжних засобів для використання в межах цих банків).

2. Користувачем електронного платіжного засобу (далі – користувач) може бути юридична або фізична особа. Емітент має право надавати фізичним особам, які не здійснюють підприємницької діяльності, особисті електронні платіжні засоби, а суб'єктам господарювання – корпоративні електронні платіжні засоби.

3. Електронний платіжний засіб, за допомогою якого можна ініціювати переказ з рахунку користувача, має дозволяти ідентифікувати користувача. Ідентифікація користувача може здійснюватися за реквізитами електронного платіжного засобу, нанесеними на нього в графічному та електронному вигляді.

4. Банк має право передати електронний платіжний засіб у власність користувача або надати йому в користування в порядку, визначеному договором про використання електронного платіжного засобу (далі – договір).

5. Банк перед укладенням договору зобов'язаний ознайомити користувача з його умовами, тарифами на обслуговування електронного платіжного засобу та правилами користування електронним платіжним засобом. Банк зобов'язаний забезпечити викладення цієї інформації в доступній формі й розмістити її в доступному для користувача місці в банку та на

офіційному сайті в мережі Інтернет, а також надати на його вимогу в паперовій або електронній формі.

6. Договір укладається в письмовій формі.

Умови договору мають бути викладені державною мовою. Укладення договору іншою мовою здійснюється за домовленістю банку та користувача відповідно до законодавства України.

Один примірник договору зберігається в банку, а другий – банк зобов’язаний надати користувачу під підпис.

7. Банк зобов’язаний під час видачі електронного платіжного засобу надати користувачу примірник договору, правил користування електронним платіжним засобом та тарифів банку на обслуговування електронного платіжного засобу.

8. Банк зобов’язаний зазначити в договорі такі умови:

- 1) тип електронного платіжного засобу;
- 2) види платіжних операцій, які користувач має право здійснювати з використанням електронного платіжного засобу, правила та максимальний строк їх виконання;
- 3) порядок обслуговування рахунку (за дебетовою, дебетово-кредитною або кредитною схемою, розміри гарантійного забезпечення та/або незнижувального залишку коштів на рахунку, порядок кредитування користувача, порядок установлення курсу продажу, обміну або конвертації іноземної валюти тощо);
- 4) тарифи банку на обслуговування операцій з використанням електронного платіжного засобу на момент укладення договору, порядок повідомлення користувача про їх зміну та отримання згоди користувача;
- 5) інформацію про ліміти та/або обмеження за операціями з використанням електронного платіжного засобу або платіжних додатків, реалізованих в електронному платіжному засобі (за наявності);
- 6) право користувача на одержання виписок про рух коштів за його рахунком, періодичність та порядок їх отримання;
- 7) порядок забезпечення емітентом та користувачем заходів безпеки під час користування електронним платіжним засобом;
- 8) порядок розгляду спорів;

9) право банку зупиняти платіжні операції, які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму відповідно до вимог законодавства України;

10) право банку на час встановлення правомірності переказу зупиняти зарахування коштів на рахунок користувача у разі надходження від банку-ініціатора повідомлення про неналежний переказ коштів;

11) відповідальність емітента та користувача тощо.

9. Банк має право вносити зміни до правил користування електронним платіжним засобом або тарифів на обслуговування електронного платіжного засобу, повідомивши про відповідні зміни користувача у спосіб, передбачений договором.

Банк зобов'язаний надіслати користувачу не пізніше ніж за 30 календарних днів до дати, з якої застосовуватимуться зміни правил користування електронним платіжним засобом або тарифів на обслуговування електронного платіжного засобу, повідомлення про такі зміни. Банк у повідомленні зобов'язаний зазначити, що користувач має право до дати, з якої застосовуватимуться зміни, розірвати договір без сплати додаткової комісійної винагороди за його розірвання. Зміни до правил використання електронного платіжного засобу або тарифів є погодженими користувачем, якщо до дати, з якої вони застосовуватимуться, користувач не повідомить банк про розірвання договору.

10. Емітент має утримуватися від надсилання незатребуваного електронного платіжного засобу, крім випадків, установлених договором, та потреби заміни виданого користувачу електронного платіжного засобу.

11. Емітент на підставі договору має право емітувати додатковий електронний платіжний засіб фізичній особі-резиденту за умови надання власником рахунку-резидентом цій фізичній особі-резиденту права на його отримання, а додатковий електронний платіжний засіб фізичній особі-нерезиденту – за умови надання власником рахунку-нерезидентом права фізичній особі-нерезиденту на його отримання.

Емітент не має права емітувати додатковий електронний платіжний засіб фізичній особі-нерезиденту, якщо власником рахунку є резидент, та/або фізичній особі-резиденту, якщо власником рахунку є нерезидент.

12. Електронний платіжний засіб може існувати в будь-якій формі, на будь-якому носії, що дає змогу зберігати інформацію, необхідну для ініціювання електронного переказу.

13. Платіжна організація відповідної платіжної системи визначає вид електронного платіжного засобу (крім мобільного платіжного інструменту, реалізованого на програмній основі), що емітується банком, тип його носія

ідентифікаційних даних (магнітна смуга, мікросхема тощо), реквізити, що наносяться на нього в графічному вигляді.

Учасник платіжних систем має право розміщувати на платіжній картці одночасно дві і більше торговельні марки (знаки для товарів і послуг) платіжних систем відповідно до договорів з платіжними організаціями всіх платіжних систем, торговельні марки яких розміщені на платіжній картці. Ці договори мають містити правила виконання операцій з використанням платіжної картки.

14. Електронний платіжний засіб має містити обов'язкові реквізити, які дають змогу ідентифікувати платіжну систему та емітента. Платіжна організація має право в правилах платіжної системи встановити додаткові реквізити електронного платіжного засобу.

15. Банк – учасник платіжної системи має право емітувати електронні платіжні засоби, що поряд із платіжним додатком мають нефінансові додатки, які можуть містити ідентифікаційні дані, інформацію про пільги, страхування та іншу інформацію про користувача і дають змогу ідентифікувати їх користувачів та обліковувати виконані ними операції із застосуванням цих електронних платіжних засобів у певних системах виплат, надання та обліку послуг, пільг, знижок тощо.

16. Емітент зобов'язаний повідомити користувача про закінчення терміну дії його електронного платіжного засобу, не пізніше ніж за десять календарних днів до закінчення терміну його дії в спосіб, передбачений договором.

Емітент зобов'язаний повідомити користувача про те, що він має право закрити рахунок та про комісійну винагороду, яка може стягуватися емітентом за обслуговування цього рахунку, якщо в користувача немає більше діючих електронних платіжних засобів, емітованих до цього рахунку.

17. Банкам забороняється вимагати від клієнта придбання будь-яких банківських продуктів чи послуг від банку або від спорідненої чи пов'язаної особи банку як обов'язкову умову надання електронного платіжного засобу.

III. Здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів

1. Користувачі мають право використовувати електронні платіжні засоби для здійснення платіжних операцій відповідно до режимів рахунків, установлених нормативно-правовими актами Національного банку та умов договору з емітентом.

2. Залежно від умов, за якими здійснюються платіжні операції з використанням електронних платіжних засобів, можуть застосовуватися дебетова, дебетово-кредитна та кредитна платіжні схеми.

Дебетова платіжна схема передбачає здійснення користувачем платіжних операцій з використанням електронного платіжного засобу в межах залишку коштів, що обліковуються на його рахунку.

Дебетово-кредитна платіжна схема передбачає здійснення користувачем платіжних операцій з використанням електронного платіжного засобу в межах залишку коштів, що обліковуються на його рахунку, а якщо їх недостатньо або немає, то за рахунок наданого банком кредиту.

Кредитна платіжна схема передбачає здійснення користувачем платіжних операцій з використанням електронного платіжного засобу за рахунок коштів, наданих йому банком у кредит або в межах кредитної лінії.

3. Емітент визначає у внутрішньобанківських правилах та в договорах порядок кредитування користувачів у межах обраної кредитної платіжної схеми відповідно до вимог законодавства України.

Банк зобов'язаний після виконання взаємних зобов'язань або в разі розірвання чи закінчення терміну дії договору на вимогу користувача видати йому безкоштовно довідку про повернення електронного платіжного засобу, крім випадків передавання його користувачу у власність, кредиту та процентів за користування ним.

Банк має право не видавати користувачу довідку, якщо з ним був укладений додатковий договір, один примірник якого надано користувачу, у якому викладені умови припинення дії основного договору (кредитного договору) та виконання взаємних зобов'язань щодо підтвердження повернення користувачем кредиту і процентів за користування ним, електронного платіжного засобу, якщо він не передавався користувачу у власність.

4. Операції із застосуванням різних видів електронних платіжних засобів однієї або кількох платіжних систем, виданих користувачу, можуть відображатися за одним рахунком.

5. Операції із застосуванням одного електронного платіжного засобу, виданого користувачу, можуть відображатися за кількома його рахунками згідно з режимами їх дії.

6. Видача готівки в національній валюті через каси банків здійснюється за електронними платіжними засобами, емітованими як резидентами, так і нерезидентами.

7. На території України дозволяється видача готівки в іноземній валюті через каси уповноважених банків-емітентів за електронними платіжними засобами користувачів, яким емітенти відкрили рахунки в іноземній валюті, а також через каси уповноважених банків-еквайрів за електронними платіжними засобами, що емітовані нерезидентами.

8. Видача за електронними платіжними засобами готівки через банківські автомати самообслуговування (далі – банкомат) у межах України

здійснюється в гривнях, а через банкомати уповноважених банків-емітентів – у гривнях або у валюті рахунку, до якого емітований електронний платіжний засіб.

9. Постачальник платіжних послуг зобов'язаний надавати користувачу інформацію про комісійну винагороду за платіжні послуги.

Банк зобов'язаний на вимогу користувача надати інформацію про курс купівлі/продажу/конвертації іноземної валюти, який застосовувався під час здійснення операції з використанням електронного платіжного засобу.

Постачальник платіжних послуг зобов'язаний надавати користувачам інформацію про виконані ними платіжні операції безкоштовно.

Користувач та емітент мають право домовитися і передбачити в договорі оплату за отримання додаткової інформації або інформації, що надається частіше ніж один раз на місяць.

10. Еквайр зобов'язаний ознайомити користувача з розміром власної комісійної винагороди за отримання готівки через банкомат безпосередньо перед ініціюванням операції. Інформація про розмір комісійної винагороди має надаватися користувачу на екрані банкомата та/або друкуватися на паперових документах за операціями з використанням електронних платіжних засобів.

Користувач після перегляду на екрані банкомата даних про суму комісійної винагороди повинен мати змогу відмовитися від уже розпочатої операції.

IV. Особливості емісії мобільних платіжних інструментів і здійснення операцій з їх використанням

1. Банк має право здійснювати емісію електронних платіжних засобів у вигляді мобільного платіжного інструменту та обслуговування операцій з їх використанням, передбачених правилами платіжної системи, відповідно до умов договору та вимог цього Положення.

2. Мобільний платіжний інструмент може бути реалізований в апаратно-програмному середовищі мобільного телефону або іншому бездротовому пристрої користувача (далі – мобільний пристрій), що обслуговує оператор телекомунікацій.

3. Мобільні платежі здійснюються користувачами за банківськими рахунками.

4. Емітент має право давати користувачам змогу здійснювати мобільні платежі згідно з функціональними можливостями мобільних платіжних інструментів із використанням різних каналів телекомунікаційних мереж оператора, визначених правилами платіжних систем і договорами, і безконтактним способом.

5. Емітент має право проводити банківську персоналізацію мобільних платіжних інструментів для одного (операція з банківської персоналізації проводиться під час видачі мобільного платіжного інструменту користувачу) або групи користувачів (операція з банківської персоналізації проводиться попередньо).

6. Користувачі мають право здійснювати операції з використанням мобільних платіжних інструментів відповідно до функціональних можливостей і технологічних особливостей мобільних пристроїв, правил платіжної системи (внутрішньобанківських правил), умов договору та вимог цього Положення.

7. Користувачі мають право здійснювати операції з використанням мобільних платіжних інструментів у будь-якому місці їх обслуговування за наявності відповідного платіжного пристрою, якщо інше не встановлено договором.

8. Постачальник платіжних послуг зобов'язаний забезпечити формування первинних документів, які відображають здійснені користувачами операції із застосуванням мобільних платіжних інструментів, у паперовій та/або в електронній формі.

9. Емітент мобільних платіжних інструментів, еквайр та процесингові установи зобов'язані використовувати інформаційні технології, що забезпечують формування, оброблення, передавання та зберігання документів за операціями з використанням мобільних платіжних інструментів і формування відповідних документів на переказ коштів в електронній формі.

10. Банки мають право формувати і зберігати документи за операціями із застосуванням мобільних платіжних інструментів в електронній формі в компонентах апаратно-програмного комплексу, платіжних пристроях, процесингових установах тощо.

V. Еквайринг із використанням електронних платіжних засобів

1. Еквайринг у межах України здійснюється виключно юридичними особами-резидентами, що уклали договір з платіжною організацією платіжної системи.

2. Еквайр зобов'язаний забезпечити технологічне, інформаційне обслуговування суб'єктів господарювання та інших осіб (далі – торговець) і проведення розрахунків з ними за операції, які здійснені між торговцями та користувачами з використанням електронних платіжних засобів, на підставі договору.

3. Договір між еквайром і торговцем надає право торговцю приймати до оплати електронні платіжні засоби певної платіжної системи з дотриманням її правил та виконувати інші операції, визначені цим договором.

Договір між еквайром і торговцем не повинен містити обмежень щодо приймання електронних платіжних засобів інших емітентів та інших платіжних систем.

4. Еквайр зобов'язаний зазначити в договорі такі умови:

1) найменування платіжних систем, електронні платіжні засоби яких приймаються торговцем до оплати, та типи електронних платіжних засобів із визначенням їх ознак платіжності;

2) порядок оформлення документів за операціями з використанням електронних платіжних засобів;

3) порядок і терміни розрахунків еквайра з торговцем;

4) розмір комісійної винагороди, яку торговець сплачує еквайру за розрахункове обслуговування;

5) процедури безпеки, яких має дотримуватися торговець під час приймання платежів із використанням електронних платіжних засобів, та передавання даних еквайру про проведені операції;

6) інші умови відповідно до законодавства України або на розсуд еквайра та торговця.

5. Еквайр не має права встановлювати технічні та технологічні обмеження на приймання торговцями електронних платіжних засобів певних емітентів та платіжних систем, якщо такі обмеження не встановлені емітентом або платіжною організацією платіжної системи з метою дотримання правил безпеки щодо втрачених користувачами електронних платіжних засобів чи скомпрометованих їх реквізитів або персональних ідентифікаційних даних користувачів.

6. Торговець зобов'язаний забезпечити розміщення зображення торговельної марки платіжної системи в місцях, де здійснюються операції з використанням електронних платіжних засобів, у порядку, установленому договором.

7. Еквайринг має здійснюватися в умовах операційної сумісності електронних еквайрингових мереж для забезпечення торговцям можливості безперешкодного приєднання до таких мереж і здійснення користувачами розрахунків за товари (послуги) з використанням електронних платіжних засобів не менше трьох платіжних систем, однією з яких є багатоемітентна платіжна система, платіжною організацією якої є резидент України.

Операційна сумісність передбачає, що електронні платіжні засоби, які належать до однієї платіжної системи, можуть бути використані в електронних еквайрингових мережах інших платіжних систем.

Еквайр(и) має(ють) забезпечити операційну сумісність (у тому числі технічну сумісність) між платіжними системами після укладання договорів з платіжними організаціями платіжних систем або власниками електронних еквайрингових мереж.

8. Торговець має право за погодженням з еквайром(ами) самостійно придбавати платіжні пристрої, що відповідають технічним (функціональним) вимогам і вимогам безпеки, які встановлюються для такого обладнання еквайром(ами), процесинговою установою та платіжною організацією платіжної системи.

9. Еквайри мають забезпечувати торговцю можливість установлення одного платіжного пристрою, який приймає електронні платіжні засоби як мінімум трьох платіжних систем, однією з яких є багатомітентна платіжна система, платіжною організацією якої є резидент України, з правом вільного вибору його типу та умов використання (купівлі/оренди) за умови, що він відповідає вимогам еквайра, процесингової установи і може використовуватися на основі операційної сумісності.

10. Торговець зобов'язаний здійснювати операції з використанням електронного платіжного засобу лише в присутності користувача, якщо інше не узгоджено з користувачем або не передбачено правилами платіжної системи для окремих видів операцій.

11. Еквайр не має права зобов'язувати торговця, а торговець не має права вимагати від користувача введення ПІНу як засобу його ідентифікації, якщо це не передбачено правилами платіжної системи та/або умовами використання електронного платіжного засобу, установленими емітентом.

Торговець не має права вимагати від користувача підписання квитанції платіжного термінала або інших первинних документів, що підтверджують здійснення платіжної операції, якщо користувач увів ПІН у процесі здійснення операції та інше не встановлено правилами платіжної системи.

Еквайр зобов'язаний забезпечувати проведення платіжних операцій найбільш безпечним способом для відповідного електронного платіжного засобу.

12. Торговець має право відмовитися від здійснення платіжної операції з використанням електронного платіжного засобу в порядку, установленому договором з еквайром, у разі:

1) закінчення терміну дії електронного платіжного засобу, якщо немає необхідних ознак його платіжності, тощо;

2) невідповідності між підписом на електронному платіжному засобі та підписом на паперовому документі, який оформляється за результатами операції, або неправильного введення ПІНУ;

3) відмови користувача надати документ, що ідентифікує його особу, у випадках, передбачених законодавством України, або якщо було виявлено, що особа не має права використовувати електронний платіжний засіб;

4) неможливості виконання авторизації у зв'язку з технічними причинами;

5) відсутності підпису на електронному платіжному засобі, якщо це передбачено правилами платіжної системи;

6) отримання негативного коду авторизації від емітента електронного платіжного засобу.

13. Торговець зобов'язаний:

1) дотримуватися правил здійснення платіжної операції з використанням електронного платіжного засобу та процедур безпеки, установлених договором з еквайром;

2) не надавати даних про користувача особам, які не мають на це законного права або повноважень, і не дозволяти їм використовувати за призначенням електронний платіжний засіб;

3) не копіювати електронного платіжного засобу чи його реквізитів та не вносити повного номера електронного платіжного засобу до облікових книг та/або до електронних баз даних комп'ютерних програм торговця тощо.

14. Еквайр зобов'язаний розглядати скарги щодо платіжних операцій, які опротестовуються користувачем, емітентом або платіжною організацією платіжної системи, у спосіб і строки, передбачені законодавством України та правилами платіжної системи.

15. Переказ між еквайрами і суб'єктами господарювання за операціями з використанням електронних платіжних засобів, здійснених резидентами і нерезидентами на території України, у тому числі через мережу Інтернет, здійснюється виключно в гривнях.

VI. Загальні вимоги до безпеки здійснення платіжних операцій та управління ризиками

1. Користувач зобов'язаний використовувати електронний платіжний засіб відповідно до вимог законодавства України та умов договору, укладеного

з емітентом, і не допускати використання електронного платіжного засобу особами, які не мають на це законного права або повноважень.

Використання електронного платіжного засобу за довіреністю не допускається.

2. Емітент зобов'язаний не розкривати іншим особам, крім користувача, ПІН або іншої інформації, яка дає змогу виконувати платіжні операції з використанням електронного платіжного засобу.

Емітент під час видачі електронного платіжного засобу за наявності можливості змінити ПІН користувачем зобов'язаний проінформувати користувача про це право та запропонувати змінити ПІН.

Користувач зобов'язаний надійно зберігати та не передавати іншим особам електронний платіжний засіб, ПІН та інші засоби, які дають змогу користуватися ним.

3. Банк зобов'язаний у спосіб, передбачений договором:

1) повідомляти користувача про здійснення операцій з використанням електронного платіжного засобу;

2) забезпечити користувачу можливість інформувати банк про втрату електронного платіжного засобу та/або платіжні операції, які не виконувалися користувачем;

3) реєструвати та протягом строку, передбаченого законодавством України для зберігання електронних документів, зберігати інформацію, що підтверджує факт інформування банком користувача та користувачем банку.

Банк у разі невиконання обов'язку з інформування користувача про здійснені операції з використанням електронного платіжного засобу несе ризик збитків від здійснення таких операцій.

4. Користувач відповідно до умов договору зобов'язаний надати банку інформацію для здійснення контактів з ним, а банк зобов'язаний зберігати цю інформацію протягом дії договору.

Обов'язок банку щодо повідомлення користувача про здійснені операції з використанням електронного платіжного засобу користувача є виконаним у разі:

інформування банком користувача про кожну здійснену операцію відповідно до контактної інформації, наданої користувачем;

відмови користувача від отримання повідомлень банку про здійснені операції з використанням електронного платіжного засобу користувача, про що зазначено в договорі.

5. Користувач зобов'язаний контролювати рух коштів за своїм рахунком та повідомляти емітента про операції, які не виконувалися користувачем.

6. Користувач після виявлення факту втрати електронного платіжного засобу та/або платіжних операцій, які він не виконував, зобов'язаний негайно повідомити банк або визначену ним юридичну особу в спосіб, передбачений договором. До моменту повідомлення користувачем банку ризик збитків від здійснення операцій та відповідальність несе користувач, а з часу повідомлення користувачем банку ризик збитків від здійснення операцій за електронним платіжним засобом користувача несе банк.

Втратою електронного платіжного засобу є неможливість здійснення користувачем контролю (володіння) за електронним платіжним засобом, неправомірне заволодіння та/або використання електронного платіжного засобу чи його реквізитів.

7. Емітент або визначена ним юридична особа під час отримання повідомлення та/або заяви про втрату електронного платіжного засобу та/або платіжні операції, які не виконувалися користувачем, зобов'язаний ідентифікувати користувача і зафіксувати обставини, дату, годину та хвилини його звернення на умовах і в порядку, установлених договором.

Емітент після надходження повідомлення та/або заяви про втрату електронного платіжного засобу та/або платіжні операції, які не виконувалися користувачем, зобов'язаний негайно зупинити здійснення операцій з використанням цього електронного платіжного засобу.

8. Емітент у разі здійснення помилкового або неналежного переказу, якщо користувач невідкладно повідомив про платіжні операції, що ним не виконувалися, після виявлення помилки негайно відновлює залишок коштів на рахунку до того стану, у якому він був перед виконанням цієї операції.

Емітент у разі повідомлення користувачем про незавершену операцію з унесення коштів через платіжні пристрої банку-емітента на рахунки, відкриті в банку-емітенті, після подання користувачем емітенту відповідного документа, що підтверджує здійснення цієї операції, негайно зараховує зазначену в цьому документі суму коштів на відповідний рахунок.

9. Користувач не несе відповідальності за здійснення платіжних операцій, якщо електронний платіжний засіб було використано без фізичного пред'явлення користувачем та/або електронної ідентифікації самого електронного платіжного засобу і його користувача, крім випадків, якщо доведено, що дії чи бездіяльність користувача призвели до втрати, незаконного використання ПІНу або іншої інформації, яка дає змогу ініціювати платіжні операції.

10. Банк зобов'язаний розглядати заяви (повідомлення) користувача, що стосуються використання електронного платіжного засобу або

незавершеного переказу, ініційованого з його допомогою, надати користувачу можливість одержувати інформацію про хід розгляду заяви (повідомлення) і повідомляти в письмовій формі про результати розгляду заяви (повідомлення) у строк, установлений договором, але не більше строку, передбаченого Законом України “Про звернення громадян”.

Строки встановлення емітентом правомірності переказу та повернення на рахунок користувача попередньо списаного неналежного переказу визначені пунктом 37.2 статті 37 Закону України “Про платіжні системи та переказ коштів в Україні”.

11. Правила платіжної системи мають передбачати право платіжної організації ухвалювати рішення про зупинення здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів, емітованих певним емітентом.

Порядок зупинення здійснення операцій з використанням електронного платіжного засобу, а також його вилучення і повідомлення про це користувача встановлюється правилами платіжної системи і обумовлюється в договорі платіжної організації з емітентом.

12. Емітент має право прийняти рішення про зупинення здійснення операцій з використанням певного електронного платіжного засобу, а також про вилучення електронного платіжного засобу за наявності обставин, що можуть свідчити про незаконне використання електронного платіжного засобу та/або його реквізитів, значно збільшеного ризику неспроможності платника виконати своє зобов’язання щодо сплати кредиту та процентів за ним, в інших випадках, установлених договором. Зупинення або припинення права користувача використовувати електронний платіжний засіб не припиняє зобов’язань користувача й емітента, що виникли до часу зупинення або припинення зазначеного права.

Емітент зобов’язаний інформувати користувача про зупинення права використовувати електронний платіжний засіб та причини такого зупинення в спосіб, установлений договором, у разі можливості перед тим, як право використовувати електронний платіжний засіб буде зупинено, і негайно після цього, якщо надання такої інформації не скомпрометує об’єктивно виправданих заходів з безпеки або якщо це не заборонено законодавством України.

Емітент має право поновити право користувача використовувати електронний платіжний засіб або надати новий після усунення причини зупинення права використовувати електронний платіжний засіб.

13. Еквайр має право на строк, визначений правилами платіжної системи, зупинити надання послуг торговцю та/або вилучити платіжні пристрої для обслуговування електронних платіжних засобів і розірвати договір у разі неправомірного або непередбаченого договором використання торговцем чи третьою особою електронних платіжних засобів або їх реквізитів, платіжного термінала, імпринтера та інших платіжних пристроїв, наданих еквайром торговцю для обслуговування електронних платіжних засобів, та в інших випадках, установлених договором.

Платіжна організація або еквайр мають право прийняти рішення про зупинення здійснення еквайрингу певним торговцем також і в інших випадках, установлених правилами платіжної системи та/або умовами договору.

14. Емітент має право використовувати ліміти та/або обмеження на суми та кількість платіжних операцій з використанням електронних платіжних засобів. Емітент перед укладенням договору зобов'язаний ознайомити клієнта з лімітами та/або обмеженнями, які застосовуватимуться. Користувач має право змінити встановлений емітентом ліміт та/або обмеження, про що повідомляє емітента в порядку, установленому договором.

15. Залишок коштів на рахунку в разі втрати електронного платіжного засобу або закінчення терміну його дії, а також розірвання чи припинення дії договору за дорученням власника рахунку перераховується на інші рахунки або видається готівкою з дотриманням термінів, установлених правилами платіжної системи та договором.

VII. Загальні правила документообігу за операціями з використанням електронних платіжних засобів

1. Документи за операціями з використанням електронних платіжних засобів та інші документи, що застосовуються в платіжних системах для платіжних операцій з використанням електронних платіжних засобів, можуть бути в паперовій та/або електронній формі. Вимоги до засобів формування документів за операціями із застосуванням електронних платіжних засобів і їх оброблення визначаються платіжною системою з урахуванням вимог, установлених нормативно-правовими актами Національного банку.

2. Форми документів за операціями з використанням електронних платіжних засобів установлюються правилами платіжних систем і повинні містити обов'язкові реквізити, визначені цим Положенням.

3. Операції користувачів повинні виконуватися з оформленням квитанції платіжного термінала, чека банкомата, сліпа та інших документів за операціями з використанням електронних платіжних засобів у паперовій формі, що складаються та друкуються державною мовою за місцем проведення операції в такій кількості примірників, яка потрібна для всіх учасників операції, та/або документів в електронній формі, передбачених правилами платіжної системи.

Документи за операціями з використанням електронних платіжних засобів можуть бути оформлені та/або надруковані іншою мовою за домовленістю сторін відповідно до законодавства України або якщо платіжний пристрій дає користувачу технічну можливість здійснити вибір мови на його замовлення.

Постачальник платіжних послуг зобов'язаний забезпечити відповідність мови паперових документів за операціями з використанням електронних платіжних засобів мові, яка була вибрана користувачем на екрані платіжного пристрою.

Паперові документи за операціями з використанням електронних платіжних засобів можуть не оформлятися за місцем проведення операції, якщо розрахунки за товари (послуги) здійснюються користувачем на невеликі суми на транспорті та в інших місцях масового обслуговування фізичних осіб, які вимагають швидкого обслуговування.

Під час здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів у системах електронної комерції та інших системах дистанційного обслуговування дозволяється формування в електронній формі документа за операцією з використанням електронного платіжного засобу за умови доставки його користувачу.

4. Документи за операціями з використанням електронних платіжних засобів мають статус первинного документа та можуть бути використані під час урегулювання спірних питань.

5. Операції, що здійснюються з використанням електронних платіжних засобів із застосуванням платіжних терміналів, повинні виконуватися з оформленням квитанції платіжного терміналу. Інформація щодо здійснених операцій із застосуванням платіжних терміналів може бути передана еквайру в процесі авторизації або збережена в пам'яті терміналу у формі журналу (реєстру), який передається еквайру в узгоджені терміни.

6. Операції, що здійснюються з використанням платіжних карток із застосуванням імпринтерів, повинні виконуватися з оформленням сліпа, форма якого визначається платіжною системою. В узгоджені терміни сліпи передаються еквайру для формування й направлення до процесингової установи відповідної інформації для її оброблення та виконання розрахунків за виконані операції.

7. Документи за операціями з використанням електронних платіжних засобів повинні містити такі обов'язкові реквізити:

- 1) ідентифікатор еквайра та торговця або інші реквізити, що дають змогу їх ідентифікувати;
- 2) ідентифікатор платіжного пристрою;
- 3) дату та час здійснення операції;
- 4) суму та валюту операції;
- 5) суму комісійної винагороди;

6) реквізити електронного платіжного засобу, які дозволені правилами безпеки платіжної системи;

7) вид операції;

8) код авторизації або інший код, що ідентифікує операцію в платіжній системі.

Правила платіжних систем та/або внутрішньобанківські правила можуть передбачати також інші додаткові реквізити документів за операціями з використанням електронних платіжних засобів.

8. Емітенти зобов'язані в порядку та строки, установлені договором, надавати власникам рахунків виписки про рух коштів на їх рахунках за операціями, що виконані користувачами електронних платіжних засобів. Форма виписки повинна включати всі обов'язкові реквізити, передбачені нормативно-правовим актом Національного банку з питань організації операційної діяльності в банках України.

Щомісячна виписка про платіжні операції за договором має надаватися безкоштовно.

Виписка про рух коштів за рахунком може надаватися власникові рахунку в банку, надсилатися поштою, електронною поштою, у вигляді текстового повідомлення на мобільний телефон, через банкомат тощо.

9. Якщо власник рахунку має заперечення щодо операцій за рахунком, перелік яких зазначений у виписці, то він має право звернутися до емітента із заявою про розгляд спірного питання або до суду.

10. Емітент у порядку та в строки, установлені правилами платіжної системи та умовами договору, під час розгляду заяви користувача має право одержувати від еквайра документи за операціями із застосуванням електронних платіжних засобів або їх копії, що підтверджують здійснення користувачем цих операцій.

11. Процесингова або клірингова установа, розрахунковий банк зобов'язані в порядку, установленому законодавством України, надавати учаснику платіжної системи, а також судам та органам досудового слідства послуги для визначення достовірності інформації, яка міститься в електронних документах, що обробляються платіжною системою, яку обслуговує ця процесингова, клірингова установа або розрахунковий банк, якщо учасник платіжної системи бере участь у розгляді спору судом.

Порядок оплати учасником платіжної системи послуг, визначених цим пунктом, здійснюється за тарифами, установленими процесинговою, кліринговою установою або розрахунковим банком, та в порядку, установленому договором.

12. Документи за операціями із застосуванням електронних платіжних засобів, що містять банківську таємницю, під час їх передавання засобами телекомунікаційного зв'язку повинні бути зашифровані згідно з вимогами платіжної системи, а якщо таких вимог немає, то в порядку, установленому законодавством України, у тому числі нормативно-правовими актами Національного банку.

VIII. Агентська та посередницька діяльність (аутсорсинг), процесинг

1. Платіжні організації платіжних систем і постачальники платіжних послуг відповідно до законодавства України, цього Положення та договору мають право передавати виконання певних своїх функцій юридичним особам-агентам або уповноважувати на виконання частини не притаманних для банків технічних функцій іншу юридичну особу – залучити до агентської та посередницької діяльності (далі – аутсорсинг) агента.

2. Постачальник платіжних послуг має право передавати на аутсорсинг окремі операційні функції, не погіршуючи матеріально та якісно внутрішнього контролю постачальника платіжних послуг і здатності уповноважених органів державної влади проводити моніторинг виконання ним усіх зобов'язань у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму.

3. Постачальник платіжних послуг, який за договором з агентом передає на аутсорсинг окремі операційні функції, зобов'язаний забезпечити їх відповідність таким умовам:

1) передавання на аутсорсинг виконання певних функцій не призводить до делегування керівництвом постачальника платіжних послуг своєї відповідальності;

2) відносини та зобов'язання постачальника платіжних послуг щодо користувачів залишаються незмінними;

3) платіжні та інформаційні послуги, які надаються через агента користувачам, мають бути не гіршої якості, ніж якби вони надавалися самим постачальником платіжних послуг.

4. Агент, який здійснює свою діяльність від імені платіжної організації або постачальника платіжних послуг, зобов'язаний інформувати про цей факт користувачів платіжних послуг.

5. Банки-резиденти, які емітують електронні платіжні засоби, мають право укладати договори з іншими суб'єктами господарювання про розповсюдження емітованих ними електронних платіжних засобів, крім емітованих ними платіжних карток.

6. Банки – учасники платіжних систем, якщо це не суперечить правилам відповідної платіжної системи, мають право укладати договори з іншими банками-резидентами, що не є учасниками цих платіжних систем, про видачу останніми готівки за електронними платіжними засобами через власні каси або банкомати.

7. Платіжні організації платіжних систем, створених нерезидентами, у яких функції платіжної організації та емітента одночасно виконує одна юридична особа, можуть укладати з банками-резидентами договори про розповсюдження серед клієнтів таких фінансових установ електронних платіжних засобів, емітованих платіжними організаціями цих систем.

8. Процесинг за операціями із застосуванням електронних платіжних засобів на території України здійснюється процесинговими установами-резидентами.

9. Платіжна організація платіжної системи не має права ставити умовою участі банку в платіжній системі використання послуг певної процесингової установи.

IX. Міжбанківські перекази за операціями з використанням електронних платіжних засобів

1. Міжбанківський переказ між банками – учасниками платіжних систем за операціями з використанням електронних платіжних засобів, здійсненими їх користувачами в межах України, проводиться виключно в гривнях незалежно від валюти рахунку клієнта.

2. Міжбанківський переказ між банками – учасниками платіжних систем за платіжними операціями з використанням електронних платіжних засобів, здійсненими їх користувачами за межами України, а також за платіжними операціями, проведеними в межах України користувачами-нерезидентами, проводиться у валюті, визначеній у договорах із платіжними організаціями міжнародних платіжних систем.

3. Емітент зобов'язаний у разі виконання користувачем платіжної операції з використанням електронного платіжного засобу у валюті, яка відрізняється від валюти рахунку, здійснювати перерахунок суми за операцією в порядку, визначеному договором.

4. Зобов'язання банку, що виникають у зв'язку з організацією безготівкових розрахунків за електронними платіжними засобами з платіжною організацією платіжної системи, є власними зобов'язаннями банку перед цією платіжною організацією.

Кошти, які списані з рахунку користувача або відшкодовані на користь емітента за здійснені користувачем операції з використанням електронних платіжних засобів, є коштами емітента.

Користувачі мають зобов'язання перед емітентом за здійснені операції з використанням електронних платіжних засобів у валюті рахунку та в порядку, установленому договором.

5. Міжбанківський переказ між учасниками платіжної системи за операціями, що здійснені в межах України з використанням електронних платіжних засобів, емітованих банками-резидентами, проводиться розрахунковим банком-резидентом.

Функції розрахункового банку платіжної системи має право виконувати уповноважений платіжною організацією платіжної системи банк або Національний банк.

6. Міжбанківські перекази між учасниками міжнародних платіжних систем за операції, що здійснені в межах України, з використанням електронних платіжних засобів, емітованих нерезидентами, та за операції, які здійснені за межами України, із використанням електронних платіжних засобів, емітованих резидентами, проводяться через кореспондентські рахунки, відкриті в розрахунковому банку міжнародної платіжної системи або в банку-кореспонденті розрахункового банку міжнародної платіжної системи, у валюті, визначеній у договорі між емітентом або еквайром і платіжною організацією міжнародної платіжної системи.

7. Міжбанківські перекази між учасниками платіжних систем за операціями, що здійснені з використанням електронних платіжних засобів, емітованих банками-резидентами, можуть виконуватися за клірингом.

8. Учасник платіжної системи має право самостійно організовувати і виконувати розрахунки з банками-резидентами, які не є учасниками цієї платіжної системи та здійснюють видачу готівки за електронними платіжними засобами згідно з договором, укладеним з цим учасником платіжної системи.

9. Строки проведення платіжних операцій, ініційованих за допомогою електронних платіжних засобів, визначаються правилами платіжної системи та договорами, що укладаються між учасниками платіжної системи, з дотриманням вимог законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку.

10. Міжбанківський переказ, що здійснюється на підставі клірингових вимог, виконується в строк до трьох операційних днів.

Внутрішньобанківський переказ виконується в строк, установлений внутрішнім документом банку, але не може перевищувати двох операційних днів.

11. Учасники платіжних систем мають право формувати гарантійні депозити, а також використовувати гарантії, акредитиви та інші документарні форми забезпечення зобов'язань під час здійснення переказів із застосуванням електронних платіжних засобів.

Гарантійні депозити учасників платіжних систем для виконання переказів у межах України формуються в гривнях та розміщуються на рахунках у Національному банку або в банках України відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку.

Х. Моніторинг і контроль за операціями з використанням електронних платіжних засобів

1. Еквайр та емітент зобов'язані проводити моніторинг з метою ідентифікації помилкових і неналежних переказів, суб'єктів таких переказів і вживати заходів щодо запобігання або припинення здійснення зазначених переказів.

Моніторинг має здійснюватися постійно за параметрами, установленими правилами платіжної системи.

За результатами моніторингу еквайр та/або емітент має право доручити торговцю здійснити ідентифікацію користувача. В інших випадках еквайр не має права зобов'язувати торговця, а торговець не має права вимагати від користувача пред'явлення документів, що посвідчують його особу, як засобу ідентифікації, якщо це не передбачено правилами платіжної системи та/або умовами використання електронного платіжного засобу, установленими емітентом.

2. Емітент за результатами моніторингу має право ухвалити рішення про:

1) зупинення або припинення здійснення операцій з використанням певного електронного платіжного засобу;

2) вилучення певного електронного платіжного засобу, якщо це передбачено правилами платіжної системи;

3) проведення в разі потреби додаткової перевірки ПНУ;

4) здійснення еквайром та/або торговцем додаткової ідентифікації користувача шляхом перевірки його документів;

5) установлення за погодженням з користувачем лімітів та/або обмежень на певні види операцій.

3. Еквайр за результатами моніторингу або в разі опротестування платіжних операцій користувачем, емітентом чи платіжною організацією платіжної системи має право ухвалити рішення про:

1) зупинення здійснення операцій з використанням певного електронного платіжного засобу або його вилучення, якщо це передбачено правилами платіжної системи;

2) зупинення або припинення здійснення торговцем операцій з використанням електронних платіжних засобів;

3) зупинення завершення переказу коштів на рахунок торговця для встановлення ініціатора та правомірності переказу коштів на строк, установлений правилами відповідної платіжної системи, але не більше ніж на 90 днів;

4) здійснення додаткової ідентифікації користувача шляхом перевірки його документів, про що дає відповідне доручення торговцю щодо кожної перевірки окремо. Додаткова ідентифікація користувача шляхом перевірки його документів не повинна проводитись на підставі рішення касира торговця.

4. Емітент та/або еквайр зобов'язаний для належної ідентифікації суб'єктів помилкових і неналежних переказів та вжиття заходів щодо запобігання або припинення цих переказів надати інформацію про ухвалення таких рішень, про суб'єктів, які здійснили ці перекази, із зазначенням їх обсягів, установлених правилами платіжної системи або договорами між ними, іншим учасникам платіжної системи.

5. Платіжна організація платіжної системи за результатами моніторингу відповідно до правил платіжної системи має право ухвалити рішення про:

1) зупинення наданого певному торговцеві права щодо приймання до обслуговування електронних платіжних засобів цієї платіжної системи;

2) зупинення або припинення здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів, емітованих певним емітентом.

Еквайр згідно з правилами платіжної системи зобов'язаний повідомити торговців, а емітент – користувачів про прийняте рішення платіжної організації платіжної системи.

6. Національний банк має право встановлювати обов'язкові вимоги та обмеження щодо діяльності банку як еквайра та/або емітента, якщо діяльність цього банку призвела до порушення безпеки переказів з використанням електронних платіжних засобів, що мало наслідками фінансові втрати користувачів.

У разі порушення банками вимог цього Положення та інших нормативно-правових актів Національного банку, що регулюють здійснення розрахунків з використанням електронних платіжних засобів, до них уживаються заходи

впливу, установлені законодавством України, у тому числі нормативно-правовими актами Національного банку.

7. Контроль за рухом і цільовим використанням коштів за рахунками користувачів з використанням електронних платіжних засобів здійснюється власниками цих рахунків.

8. Спори, пов'язані зі здійсненням банками платіжних операцій з використанням електронних платіжних засобів, розглядаються в судовому порядку.

Директор Департаменту
платіжних систем та розрахунків

В. М. Кравець

ПОГОДЖЕНО

Заступник Голови
Національного банку України

_____ Я. В. Смолій

(підпис)

_____ 2014 року

(дата)